

9.12.53

3800 ✓

? 1953 ?

135

344

004 03376

9 בדצמבר

194/ל

שרת המשרד ירושלים

אילה לונדון

41/12

127

שלך ד/278. שוחחתי היום עם נאסיבוב ונוללתי לפניו את המרשה שתוך הדגשה
 טיוחדת של בעיית היתרון הצבאי. מצאתי שכל העניין אינו ברור לו ושהטיפול
 בשאלת התעלה לא הגיע כנראה לידי שום איש במשרד הצבחה בדרגה מסאללה.
 מצאא בנוכחותי עלצל למאללה וקיבל כנראה הסבר דומה למה שסטר מאללה לאבנר.
 דוסני שהבין מדברי את משמעותה החמורה של כל החלטה שתתנה המסך העבודה
 בהסכמה סורית ותעניק לסוריה מעמד שאינו מגיע לה לפי שום סעיף או פרוש
 של הסכם ש"ג. ביקשתי שיתנו הוראות ממורשות למסלחתם במועביט שלא לקסוד
 את חידוש העבודה בהחלטתו האישיית של בנייקה או במו"ם שלו עם הסוריים.
 הוספתי שנמלא את חובתנו לגבי בעלי הקרקע הערביים. נאסיבוב עמד בהטובתו
 על רצון ממסלת ה.מ. לעזור ולא להסריע להתפתחותה הכלכלית של ישראל. הם
 תמיטי דעים עמנו על הצורך בהסכמת המפעל שמטרתו הקונסטרוקטיבית ברורה להם
 למדי. לא ירשו על-כן לסוריים להשתלט על העניין מתוך רצון לחבל בנו.
 מהידך חובה עליהם להתחשב בבנייקה ובמעמדו. מופתם למצוא שביל הזהב בין
 שתי המטרות. לאחר שלחצתי עליו שוב בעניין חידוש העבודה שלא יהיה תלוי
 בהסכמת סוריה ולא בהחלטת בנייקה עצמו השתמט מהשובה ישירה באמרו שהבעיית
 ברורה לו וכן מבין הוא את טענותינו ודרישותינו. במיזם השיחה ציינתי
 את ההשפעה שתהיה להחלטתם על יחסינו שסבלו בזמן האחרון ממניעות קשות
 ובחוסר התחשבות באינטרסים היוניים שלנו מצאא ושנתנו מקום להסערות
 שהסערות שונות בנוגע לעצם יחסם אלינו. נאסיבוב העיר שיש להם טענות
 רציניות אלינו טרופה להביאן לידיעתה בגלוי לב. כנאומך האחרון בכנסת
 ובנאומי אבן בטופביט מצא משרד החוץ פרוש בלתי נכון ובלתי צודק לעמדת
 בריטניה מפרשת קיבית. מדברייך התקבל הרושם כאילו בריטניה אינה מעוניינת
 או אינה דואגת לשלום באזור ואינה משתדלת לשפר את יחסי ישראל וירדן.
 ההסיך באמרו שכל דאגתם בחזונה לעניינים אלה אלא שבישתם היא מרובטטית ואינם
 רוצים להרבות בהכרזות על דבריהם שהין להם שחר במציאות. כשראו שאין
 סיכויים במצב הרוחות השורר בירדן ובארצות ערב לשלום עם ישראל לא המכו
 בדרישותינו. לעומת זאת משתדלים להשמיע על ממסלת ירדן שהענה בחיוב
 לאגישותינו בעניין סעיף שנים-עשר לא ירק מסום שיש יסוד חוקי ליריבה וז

41/12

אלא שתוך תקווה שהדבר יועיל לשיפור המצב בגבולות. נאסינו סיים
 בהדגישו שאם כי בריטניה קשורה בקשרי ידידות ותיקים ובהסכמי ברית
 שבאית עם כמה ממדינות ערב, הרי מאז שהכירה בישראל דאגה שידידות עם
 הערבים לא תפגע לייחסים דומים גם עם ישראל. מצדם לא חל כל שינוי
 בקו זה שהממשלה הנוכחית ירשה מהממשלה הקודמת והמסיכה בו שתוך רצון
 כן לחזקו בכל המובנים. בחשבותי אמרתי לו שבטוחני שלא אתה ולא אבן
 התכונתם לערער על יחסי הידידות בין שתי המדינות. ידידות זו יקרה
 בעינינו לא פחות משבעיני בריטניה. אכן דוקא משום כך הרגשנו חובה
 להגיב בכל גלוי הלב על האכזבה והדאגה שעמדתם בענין קיביה גרמה לנו.
 לא יכולנו שלא להסיק גם כמה מסקנות ליחסם לבעייות היוניות של בטחון
 מדינתנו. המסכתי ואמרתי שמעמדם המיוחד בירדן הצריך בעינינו את
 פניותם השונות אלינו במקרים של תקריות אחרות לפני קיביה אלמלא
 קיביה, אך אותה הזכות הטילה עליהם גם חובה מיוחדת שניצלו אותה באופן
 חי-צדדי בלבד ולא סלאו אותה בשאלה החיונית של שלום. המסכתי את
 תגובת הציבור והעתונות בישראל לעמדת בריטניה בפרשת קיביה. אמרתי
 שהחשדות כלפי פוזנות בריטניה אינן אלא לישראל שתמזרו במידה שיראו
 יחס אובייקטיבי מצדה בכל השאלות השנויות במחלוקת בישראל וערב.
 האכזבה תגדל בהכרח במידה שיראו את החיפוף. בצמר השיחה הכרזתי שאין
 כהמשלת ישראל הנוכחית שרוצה בהכנה עם בריטניה ובייחסי ידידות עם ^{היא}
 שאנו מעריצים את סגולותיה המרובות ושמקובל עלינו כעמוד התווך מהחשובים
 ביותר בעמירת החומש והסלום בעולם. אמרתי שיעריכו אך הם את העובדה
 שבין כל ידידיהם במזרח התיכון אין כישראל שיכולה להבין ולהעריך דוקא
 את הסגולות היסודיות של בריטניה שהן ~~אמצעית~~ זרות לעמים שדמוקרטיה
 אינה חשובה או מובנת להם. סיימתי באמרי שידידות מטילה חובה על שני
 הצדדים על טנת שתהיה ברית ~~אמצעית~~ קיימת. בשלב
 זה נדון עליה גם לפי עמדתם בעניני העלת הירדן ומצרים. מצדנו נחרום
 את חלקנו בכל שגובל להדק הידידות. נאסינו ששמע את דברי בתשומת לב
 רבה אמר שימסור את תוכן שיחתנו לשר כשישוב מברמודה ורמו שיחיה חשב
 אם אסא הודמנות לחזור על כל הפרשה בכל יקפה במניו. השיחה ארנה יותר
 פשעה.